

vreedzame taal van. Mogelijke boodschappen:

- ▶ Je maakt iemand duidelijk dat zijn spreekbeurt slecht was.
- ▶ Je vertelt iemand dat hij ervoor heeft gezorgd dat jullie de wedstrijd hebben verloren.
- ▶ Je geeft aan dat iemand steeds overal doorheen zit te praten.
- ▶ Je appt je klasgenoot dat hij te laat is. Laat de kinderen ook zelf voorbeelden bedenken.

KIND

Goed geprobeerd! (verhaal)

Het team van coach Willem bakt er volgens hem niet veel van. Mo laat hem zien hoe hij op een meer positieve manier aanwijzingen kan geven.

'Freek, die bal had erin gemoeten!' roept Willem. 'Kun je nou niks goed doen?' Willem kijkt hoe Freek over het voetbalveld sjokt. Het lijkt wel of hij het al heeft opgegeven, denkt Willem.

Willem coacht het voetbalteam van zijn zoon Freek al een tijdje, maar het team heeft nog geen wedstrijd gewonnen. Hij wordt er moedeloos van. Hij heeft van alles geprobeerd, maar hij weet echt niet meer hoe hij de jongens kan oppeppen.

'Freek, je staat weer te dromen!' roept Willem als Freek weer een bal mist.

Hij ziet hoe Freek tegen een graspolletje schopt.

'Die jongen zal het nooit leren,' mompelt Willem. Hoofdschuddend loopt hij naar de dugout. Daar hangt wisselspeler Mo achterover op de bank.

'Nou, ik weet het wel zeker: dit wordt weer een zeperd...' zegt Willem. Mo reageert nauwelijks.

'Welja, het zal jou natuurlijk een worst wezen,' zegt Willem geïrriteerd.

Willem vraagt zich soms af of ze wel echt willen leren voetballen. Ze zijn zo anders dan hij vroeger was. Hij kon nooit wachten om zijn kicken aan te trekken en lekker

over het gras te glijden en te scoren. Deze jongens lijken meer bezig te zijn met andere dingen, zoals gamen en appen. 'Het gaat vandaag best goed hoor,' zegt Mo dan. Hij wijst naar het veld. Freek heeft de bal gekregen en sprint in zijn eentje met de bal aan zijn voet naar voren. Dan speelt hij de bal over naar een teamgenoot. Die schiet de bal naast de goal.

'Weer naast!' roept Willem. 'Zit nou toch niet zo te sukkelen!' Geërgerd gooit hij zijn handen in de lucht. Hij kijkt weer naar Mo. 'Noem je dat best goed?' sist hij wanhopig naar hem. 'We worden weggespeeld!' Mo kijkt Willem aan: 'Je moet dat zo niet zeggen.'

'Hoezo, niet zo zeggen?' Willem kijkt Mo verbaasd aan. Wat zou hij dan moeten zeggen? Het ligt niet aan hem dat de jongens er niet voor willen gaan.

'Heb jij een beter idee dan?' zegt Willem chagrijnig. Hij trekt zijn wenkbrauwen omhoog.

'Goede bal!' roept Mo ineens en hij springt op. 'Volgende keer wat scherper op het doel schieten!' Mo loopt naar de lijn en begint aanwijzingen te geven. 'Freek, je kunt je iets meer laten zakken,' roept hij. 'Goed geprobeerd, Pablo! Nu weer achter je man aan! Je kunt hem nog stoppen! Ja, goed tegengehouden! En nu weer druk zetten!'

Willem kijkt verbaasd naar Mo, dan naar de spelers en dan weer naar Mo. En als hij weer naar de spelers kijkt, gebeurt er iets dat hij niet had durven dromen. Freek pakt de bal en dribbelt naar voren. Hij rent alleen op de keeper af, maakt een schijnbeweging en... schiet de bal dan hoog in de touwen.

Willems mond valt open. Zijn zoon heeft gescoord! Het team staat voor. Ze staan vóór! Hij springt op en begint te juichen. Dan kijkt hij naar Mo. Die springt lachend op en neer en grijnst zijn witte tanden bloot. 'Kijk, coach, zo doe je dat!' roept Mo en hij geeft Willem een boks.

Gesprek

- ▶ Willem en Mo roepen allebei naar de spelers in het veld: wat is het verschil tussen hun manier van praten?
- ▶ Wanneer voelde jij jezelf minder prettig door de manier waarop iemand iets tegen jou zei?
- ▶ En wanneer voelde jij jezelf meer op je gemak en veiliger door de manier waarop iemand iets tegen jou zei?
- ▶ Hoe kun je door je manier van praten zorgen voor een fijne sfeer in de groep?

VRIJDAG 13 DECEMBER

De kracht van geloven in vrede

Eén woord in negen talen: welk woord staat hier?

Mir (Sloveens), pace (Italiaans), fred (Noors), paz (Spaans), sholem (Jiddisch), damai (Indonesisch), baris (Turks), paix (Frans) en salaam (Arabisch) betekenen allemaal: vrede.

- ▶ Stel je voor dat niemand meer over vrede spreekt... wat kan er dan gebeuren?
- ▶ Waaraan kun je merken dat mensen geloven in vrede?
- ▶ Wat geeft de mensen soms kracht en vertrouwen om in vrede te (blijven) geloven?

Vrede in alle talen (lied)

Laat de vredeswoorden maar horen! Dit lied is niet opgenomen in de kerstviering maar past uitstekend bij het dagaccent.

Lied: www.trefwoord.nl, digitaal, muziek.

Refrein a:

Vrede in alle talen,
de hele wereld door.

Vrede kent zoveel woorden.

Vrede komt overal voor.

Mir, pace, peace en fred.

Friede, ronge, sholem.

Damai, baris, la paix.

Wie geeft de vrede stem?

Dans de vrede op de pleinen.

Zing de vrede in het rond.

Voel de vrede in je leven.

Spreek de vrede met je mond.

Hoor de vrede in de mensen.

Zie de vrede in je hand.

Lach de vrede in de harten.

Smeed de vrede tot een band.

Refrein b:

Mir, pace, peace en fred.

Friede, ronge, sholem.

Damai, baris, la paix.

Wie geeft de vrede stem?

Vredeskaartjes (1) (vieren)

Er zijn vele woorden voor vrede, maar wat betekent dit woord voor de kinderen? Laat hen vredeskaartjes maken: op elk kaartje staat een mooie spreuk met het woord vrede erin (bijvoorbeeld: vrede is dichtbij) of een passende afbeelding (een glimlach, knipoog, hand) of een compliment. Bewaar de kaartjes voor de kerstviering op donderdag 19 december. Tijdens het slot worden ze uitgedeeld aan het publiek. Zie de kerstviering 'Vrede is dichtbij', download van www.trefwoord.nl, digitaal, materiaal. U kunt de kaartjes ook bewaren om op vrijdag 20 december (afsluiting van dit kerstthema) mee te geven naar huis.

BRONNEN EN TRADITIES

Naar de stad van koning David (Bijbel)

De keizer geeft het bevel tot een volkstelling en Jozef en de zwangere Maria gaan op weg naar Betlehem, de stad van David. De herberg is vol, maar er is nog onderdak in een stal. Een Bijbelverhaal naar Lucas 2, 1-5.

Er is onrust in Nazaret, het dorp waar Maria en Jozef wonen. En ook Jozef is zenuwachtig.

